

Абоаментъ за год. 20 лв.
Излиза на 5 и 20 число.

ПРАВОСЛАВНО БРАТСТВО

Обявл. по споразумение
Брой 1 левъ.

ЧАДЦА МОЯ! НЕ ЛЮБИМЪ СЛОВОМЪ НИЖЕ ЯЗИКОМЪ, НО ДЪЛОМЪ И ИСТИНУЮ“

Двуседмиченъ вестникъ за религиозно-нравствена просвѣта.

ИЗДАВА РЕДАКЦИОНЕНЪ КОМИТЕТЪ. ❀ ❀ ❀ ❀ Уредникъ Свещ. Н. Д. ХУБАНЧЕВЪ.

Органъ на Православното Хр. Братство „Вѣра, Надежда и Любовь“ при хр. „Св. Три Святители“.

Всичко отнасящо се до абонамента на вестника, да се изпраща до администратора
Презв. ЕЛ. СВЕЩ. МИТКОВСКА — ул. „Сборна“ 631.

Самоубийствата като социално зло.

Причини и средства за изкореняването имъ.

Нѣма и не може да има по-голямъ грѣхъ предъ Бога и по-ужасно престѣпление къмъ обществото отъ **самоубийството**. По-голяма глупостъ и безумие отъ това—да посегнешъ върху живота си и върху тоя на ближнитѣ си—едва ли е възможна. Това е най-страшното злодеяние, което може да извърши човѣкътъ—звѣръ.

А всѣко злодеяние, като грѣхъ и беззаконие, причинява разстройство и парализация въ обществения животъ, пакости и нещастия за ближнитѣ. Отнемането на живота—своя, или на ближнитѣ е престѣпление, което по своята величина надминава всички други престѣпления, каквито би могълъ да измисли развратниятъ човѣшки умъ. Ако много престѣпления до известна степенъ биватъ извинявани, понеже намиратъ възможностъ за поправяне и помиляне, то отнемането на живота е престѣпление абсолютно непоправимо. Животътъ не се повръща и затова убийството е най-голямото престѣпление, много по-голямо и престѣпно предъ църковнитѣ канони, отколкото предъ углавнитѣ закони на държавата. На ближния, освенъ живота, убиецътъ отнема още времето и условията, необходими за покаяние, приготовление и самоусъвършенствование, убива възможността за изпълнение призиването му.

Но ако убийството е толкова голямо и тежко престѣпление, то какво да кажемъ за самоубийството?—Престѣпление, което нѣма предѣлъ, което не може да се очертае, не може да се опредѣли, престѣпление, на което силата и чолосалността не може да се схване отъ здравия човѣшки разумъ.

Убиецътъ убива само тѣлото, а самоубиецътъ плюсъ това нанася смъртна рана на безсмъртната си душа, извършва грѣхъ който „нѣма да му се прости ни на този, ни на онзи свѣтъ“ (Мат. 12—32).

Нѣщо повече, самоубийството, като престѣпление надминава границитѣ на всѣкой възможенъ грѣхъ, на всѣко мислимо беззаконие. Всички грѣхове, като беззакония и престѣпления къмъ обществото, ближнитѣ и себе си съ най-големитѣ подробности сж изброени въ Св. писание. Прави изключение само самоубийството, което никжде не се споменува. Св. писание подобенъ грѣхъ и беззаконие не предполага. Здравиятъ човѣшки разумъ не допуска щото човѣкъ, като словесно сжщество може да посегне на себе си, за да се самоубие.

Всичко живо и растително въ свѣта се ржководи отъ всемирния законъ за самосъхранение-то. И най-малката бубулечка употребява всевъзможни усилия и удивителни маниери и хитрости, за да запази живота си отъ посягателство. Стремѣжъ къмъ самосъхранение и животъ се забелѣзва и у растенията, които инстинктивно разбиратъ, че живота имъ има смисълъ и предназначение и че трѣбва да се пази и да се поддържа. А човѣкътъ самоубиецъ?!—Той не разбира и не иска да разбере и съ това се явява по-дърво и по-безумна тварь отъ бубулечката, по-вече отъ дърво—пънь.

Самоубийството е ужасъ на ужаситѣ. То е протестъ, бунтъ, ужасно неразумна присжда противъ Бога, противъ себе си, притивъ родителитѣ и противъ обществото. Противъ Бога, че го е създалъ и му далъ животъ, които всецѣло принадлежи Богу и съ който ние сме длѣжни да служимъ Нему и да Го прославяме до последния частъ на живота си. Противъ себе си, защото забравя своето достойнство и назначение къмъ вѣчностъ, за-

глушва гласа на природата, който силно му внушава да пази своя животъ и правилно да го използва за придобиване на вѣчно щастие. Противъ родителитѣ, че сж го родили и отгледали. Противъ обществото, че се стареа да му създаде всички възможни условия за единъ полезенъ и щастливъ животъ.

И за това свое възбунтуване и неблагодарностъ мѣмъ Бога, родителитѣ и обществото самоубиецътъ заслужено си нанася най-страшното и отвратително наказание—самоубийството.

Често пжти, обаче, ни се възразява: „Човѣкъ е господаръ на всичко въ природата, следователно, и на живота си“. Но това една погрѣшна и фалшива мисль. Вѣрно е, че човѣкъ е поставенъ за господаръ на всичко въ свѣта, но не и на живота си.

Надъ последния той не може да владѣе и произволно до разполага. Не, животътъ на човѣка принадлежи преди всичко на Бога, на родителитѣ, а чрезъ тѣхъ и на обществото на цѣлото човѣчество. Отъ тукъ самоубийството се явява като социално и всемирно престѣпление. Посегателството противъ принципа на живота е посегателство противъ най-вѣрховното благо на човѣчеството, противъ всемирния животъ.

До тукъ разгледахме доколкото ни позволяватъ колонитѣ на в-къ „равославно братство“ самоубийството като социално зло и всемирно престѣпление. Нека сега пѣкъ накратко да видимъ кои сж причинитѣ на тая социална злина и срѣдствата за нейното изкореняване. Преди всичко трѣбва да забележимъ, че самоубийствата, които нѣкога бѣха изключение, напоследѣкъ ставатъ обикновенно явление, което за голѣмо нещастие отъ день на день все по-често и по-често се повтаря. Всѣкидневната преса не препуща брой до не съобща въ най-голѣми подробности за станали у-

бийства и самоубийства, които въ последно време взематъ епидемиченъ характеръ и заплашватъ всички слоеве на обществото, особено интелигенцията и младежъта. Това гибелно зло, тая съвременна болестъ, не може да не стрѣсне отговорнитѣ фактори въ страната ни. Тѣмъ и на всички насъ се налага свещенъ дългъ да се замислимъ върху тая страшна спидемия, да потърсимъ истинските ѣ причини и о време да вземемъ мѣрки за тѣхното изкореняване. Всѣка болестъ лесно се лѣкува още въ самото ѣ начало. Стане ли късно, пропустне ли се срока, тогава тя трудно се лѣкува, или става неизлечима.

Кжде е бацилния изворъ на тая епидемическа болестъ? Кои сж причинитѣ на тѣй много зачестилитѣ напоследѣкъ убийства и самоубийства? Ето кардиналния въпросъ въ днешно време, който нетърпи абсолютно никакво отлагане.

Мнозина казватъ, че причинитѣ на това потресно и гибелно явление сж много и отъ най-разнообразенъ характеръ. Така одному се разсърдила годеницата и той я убива, а следъ това убива и себе си; другиго уволнили отъ служба и той се самоубива; трети се докачилъ отъ поведението на учителя си, на приятеля си, или пѣкъ получилъ слабъ успѣхъ и затова турилъ край на живота си; четвърти изгубилъ въ предприятието си и захапалъ дулото на револверъ; пети се самоубилъ поради тежкитѣ социални условия; шести, защото не намиралъ смисълъ въ живота; седми—отъ героизмъ и безстрашие и т. н. и т. н. Ако такъвъ мащабъ се разширеше какво би станало съ човѣчеството? Азъ мисля, обаче, че това сж само поводи, а не и причини. Самоубийствата сж плодъ на една много по-стара болестъ, която само е чакала моментъ на раздражение, за да избухне. Тази ужасна болестъ още отъ детинство е заразявала и заразя младото поколѣние, което днесъ ние виж-

При брѣга на езерото

Продължение отъ брой 8:

И обрадваха се отъ тѣзи думи изплашенитѣ болни отъ вика на ученицитѣ. И скръстиха ржцѣ на гърди и наново молеха: помимуй ни, Сине Божий! Тогава Исусъ стана и допре ржцѣ до тѣхъ и станаха нови чудеса! И почнаха всичкитѣ изцѣрени да славятъ в, едно Бога Отца и Сина Божий. Излѣкуваната жена първа се свързе отъ радостъта си и извика: скоро да нагостимъ Благодетеля на човѣшкия родъ. И въ мигъ всички се разгичаха да търсятъ кошници и торбички, като молѣха Исуса да остане. Бърже опнаха трапеза и слагаха, кой каквото има. Нѣкой донесе сребро и го сложиха предъ краката на Исуса. Той го бутна съ тояшката Си, но единъ отъ ученицитѣ съ червена брада и здравъ погледъ се наведе, взе го и рече: за общата каса.

— И за беднитѣ — допълни третиятъ ученикъ Яковъ.

Пжтницитѣ шетаха около трапезата и разменяха радостни думи. Само дветѣ жени, прислужницата и господарката ѣ не се смѣсваха въ общата радостъ—Господарката все лѣеше сълзи и тъжно поклащаше глава на увѣщанията на прислужницата. Исусъ, каго разменяше думи съ ученицитѣ Си, погледна плачущата жена и рече ѣ: дѣще Авраамова, защо бѣгашъ отъ Бога?

Тя бавно стана и смирено приближи. Стеснявамъ се да Го безпокоя рече тя, като коленичи предъ Исуса. Моята болка е невидима какъ да моля за нея? Какъ да разправамъ за мжки безболестъ?

— Държай жено, Богъ е всемогъщъ, Той тѣлото и духа лѣкува, рече и Исусъ.

Тогава жената усети желание и сила да говори, —всичо да каже. И почна презъ сълзи: азъ съмъ здрава на гледъ, ржцетѣ ми са ржце, краката ми крака, очитѣ ми очи, но ни крака, ни ржце ни очи ме слушатъ. Искамъ да излизамъ. краката ми не трѣгватъ, искамъ да работя, ржцетѣ ми не се повдигатъ. Искамъ радостъ, очитѣ ми не я виждатъ. Искамъ смѣхъ, уста не се отварятъ. Жива

даме въ едно окаяно положение—напълно обезвѣрена. Затова обаче е виновни не младежта, а възрастнитѣ, които и отнѣха вѣрата въ Бога, която единствена осмисля и дава цена на живота. „Бацилниятъ изворъ, корень и основа на тая обществена язва, казва единъ ученъ, е липсата на вѣра въ Бога и на християнски ръководни начала въ живота, липса на възпитание въ най-широкъ смисълъ на думата, липса на самосъзнание за обществено служене и отговорностъ. Безъ Богъ, вѣра и идеалъ, безъ великитѣ християнски добродѣтели, които калявагъ волята въ вѣчната правда и добро и създаватъ гранитнитѣ характери на търпението и себеотрицанието въ героизмъ и идеализмъ въ Бога и човѣчеството и ръководятъ ума къмъ наука, творчество и съвършенство, не може да се осмисля живота, нито да се цени, като даръ Божий, сила и красота за вѣчно блаженство“. При тази липса сж загинали въ миналото цѣли народи и класически култури, а колко повече отдѣлни лица. Безвѣрникътъ не се бои само отъ Бога, а предъ всичко друго въ живота той страшно се плаши, поради което прибѣгва до смъртъта, мислѣйки, че тамъ ще намѣри спасение. Затова нѣма и не може да има по-мощно и по ефикасно сръдство за изкореняване на самоубийствата—плодъ на слаби и обезвѣрени субекти—отъ подържане и раздухване въ младото поколѣние огъня на силната вѣра въ Бога—Творецъ, отъ здравата религиозна просвѣта и съгласие въ живота съ принципитѣ на христовото учение. Това е единственото и най-сигурно лѣкарство противъ тая социална язва, която страшно разяжда днешното човѣчество. Това е единственото сръдство, изпитано презъ течение на вѣковетѣ. Никой не може да посочи случай, гдето напълно вѣрующъ човѣкъ, съ твърдо

установенъ моралъ, да е посѣгналъ на живота си. Всичко друго е второстепенно и нищожно. Противъ това социално зло сж необходими мощни и ефикасни сръдства.

Обществото повече не бива да бездейства не бива само да констатира фактитѣ, а трѣбва да вземе мѣрки, да поведе мощна борба срещу това обществено зло самоубийствата.

Дано не бжде късно!

Свещ. Н. Д. Хубанчевъ.

Мария

Преводъ.

Тя бѣ на дванадесетъ години. Въ очитѣ ѝ блестяше небесна бистрота, уснитѣ ѝ изразяваха ангелско благоухание. Мария не обичаше друго освенъ майка си, баща си и надъ всичко „своя Приятель Исусъ Христосъ“.

Мария бѣ на петнадесетъ години. Петнадесетъ години—възрастта на блѣновецѣ. Тя не обичаше зрелищата, танцитѣ, а дружбата съ майка си, работата около дрехитѣ на беднитѣ и най-много „своя Приятель Исусъ Христосъ“.

Близко до къщицата имъ бѣ църквата, тамъ тичаше тя да посети своя таинственъ Приятель, тамъ черпѣше сили, за да може да бжде на петнадесетъ години единъ ангелъ. И сърцето ѝ бѣ винаги чисто, погледътъ ѝ винаги бистъръ, челото ѝ винаги спокойно.

На шестнадесетъ години баща ѝ каза: „Знаемъ ли, най-после трѣбва да се тури край! Каква работа имашъ постоянно въ църква?“

На седемнадесетъ години следъ толкова сълзи изронени въ мълчание, Мария чу още тѣзи слова: „Я захвърли всички тия жития на Светии. Вземи та прочети малко тази книга. Тя ще направи, да видишъ ясно“.

Тръпки я побиха. Взе книгата трепереща, но не я отвори, защото всѣка сутринъ въ църквата

сѣмъ, но блужда като сѣнка. По-рано азъ бѣхъ весела, отъ песнитѣ ми къщата ехтѣше. Смѣхътъ не слизаше отъ устата ми и всѣка работа ми се удаваше. Птичкитѣ и цвѣтята ме радваха, слънчевитѣ лъчи, като че ме гледаха, вѣтърътъ ме прохладяваше, дори и бурята ми пѣсни пѣеше, но потъмнѣ и онѣмѣ всичко за мене! Свети ли слънцето или не? Пѣятъ ли птичкитѣ или не? Трептятъ ли звездитѣ, или са угаснали, азъ не зная! Тѣма е вредъ за мене, тѣма всредъ бѣлъ день, Учителю, това сѣмъ азъ сега! Не е ли срамно да говоря за такава мъжа, която не е отъ болка? И като каза това, тя съ плачъ се захлюпи на земята.

Исусъ и рече—стани. Тя се повдигна и сѣдна.

Страдална жено, рече Исусъ, ти си забравила, че лжчитѣ излизатъ отъ слънцето.

Пѣла ли е нѣкогашъ душата ти химни на Отца.

Жената Го погледна, стори ѝ се, че видѣ златисти лъчи въ очитѣ Му, които, като че разпрѣскваха тѣмата, която бѣше обвила душата ѝ. Гледаше Го тя и мълчеше.

— Защо забрави химнитѣ Божии, жено, тъжно и каза Исусъ.

Тя се сепна отъ захласа си и бързо отговори: —Пѣла сѣмъ ги, Учителю. Тогава единствено-

то ми дѣтенце бѣше живо, но то умрѣ и химнитѣ замрѣха на устнитѣ ми. За да не ги забравя сѣмъ и да не разгнѣвя Бога, азъ молихъ роднини и приятели да ни посѣщаватъ и да ни тълкуватъ писанията Божии. Ние тогава очаквахме хубаво наследство. Къщата ни почна да се пълни съ кацени и неканени гости. Ние ги гощавахме, тачехме ги, а тѣ ни хвалѣха и усърдно посѣщаваха. Радвахъ се на ума имъ, за знанията имъ и стори ми се, че забравихъ загубата си. Тогава жадувахъ за наследството, за да мога да създамъ на знатни роднини и приятели радости и вѣселения и за да отринатъ понѣкога сълзитѣ на бѣднитѣ. Но, ето че отлетѣ наследството на друга страна, пазителъ на законитѣ го присвои. Отлетѣха и моитѣ надежди, а съ тѣхъ заедно и знатни роднини и приятели.

Тръгнахме ние да ги диримъ, но тѣ вече нѣмаха време за насъ. Другаде тълкуваха писанията, другаде сипяха хвалбитѣ си. Тогава взрѣхъ се азъ въ тѣхъ и видѣхъ ги по грозни отъ прокажени. Тѣ тълкуваха писанията за да бждатъ възвеличавани. Плачеха надъ писанитѣ грѣхове, а живитѣ грѣхове, въ себе си, не виждаха. Песнославяха Божието милосердие, а отъ бѣдни и болни се криеха.

Следва.

Приятелът ѝ казваше: „Не, не бива да четеш онѝзи проклети книги“.

Единъ денъ, обаче, тя бѣ отворила книгата която прави да се види ясно. . . . Прочела едвамъ десетина реда, тя се разтреперила и затворила книгата. . . . Но следъ малко прочела още нѣколко страници. Приятелътъ ѝ изглеждалъ много разтжженъ и не ѝ говорилъ вече на сърдцето, както другъ пжтъ.

На деветнадесетъ години Мария бѣ прочела проклятата книга; тя четеше Дюма, Зола и забравяше подражанието на Исуса Христа и житието на светиитѣ. Вечъ сърдцето ѝ не бѣ тѣй чисто, погледътъ ѝ—не тѣй бистъръ, челото ѝ не тѣй спокойно.

Мария бѣ най-после на двадесетъ години. Мнозина си казваха: „Какъ се е измѣнила“? Приятелътъ ѝ бѣ забравенъ. Тя се бѣ отдала на своето светотатствено причистване.

Единъ денъ баща ѝ трѣбваше да я сгълчи за поведението ѝ. Следъ една бурна сцена, Мария излѣзе отъ кжщи и не се върна вечеръта. На следния денъ бащата, убиецътъ на нѣкогашния ангелъ, получава една бележка съ следното съдържание: „Понеже ти ме направи азъ да изгубя вѣрата, то азъ те опозорявамъ, умирамъ, проклинайки те!“

Мария бѣ на двадесетъ години. Сърдцето ѝ бѣ покварено, погледътъ ѝ угасналъ, а челото ѝ . . бѣ пронизано съ куршумъ.

Наредила Тая Кънчева.

Задача.

Преди нѣколко дена, св. Православна църква празнува недѣлята на „всички свѣгии“. Отъ описанията на живота имъ знаемъ, че не всички сж живѣли и водили еднакъвъ животъ. Така едни сж прекарвали въ пустинята въ постъ и молитва, други—средъ шумния градъ въ служба народу, като сж яли и пили въ кржга на възможността и приличието. Съ една дума, животътъ на светиитѣ е различенъ и често пжти противоположенъ. Но при все това, всичкитѣ сж се удостоили съ светителския ореолъ, благодарение на обстоятелството, че сж се движили и живѣли строго въ рамкитѣ на Божия законъ и вслушвали се въ гласа на най-голѣмия стражъ у човѣка „съвестъта“.

Може човѣкъ да е простъ да не знае да чете и пише, да не знае Св. писание и законитѣ въ страната, но пази ли строго и ржководили си по неписания законъ—законътъ на съвестъта, нека бжде увѣренъ ꙗче ще живѣ единъ добъръ, богоугоденъ животъ, ще спаси душата си и ще получи животъ вѣченъ.

Затова и Спасителътъ е казалъ: „Възлюби Господа Бога. Твоего, съ всичкото си сърдце, и съ всичката си душа, и съ всичкия си разумъ . . .

. възлюби ближния си като себе си“. А това ще рече да живѣешъ така, както ти заповѣдва съвестъта и Божиятъ законъ. Защото, който се подчинява на закона Божий и на съвестъта си, той непременно ще се спаси, кждето и да бжде и както и да живѣе.

Горнитѣ думи на нашия Спасителъ Исусъ Христосъ се намиратъ въ евангелието на Матей. Който отъ читателитѣ ни съобщи пръвъ въ редакцията главата и стиха, презъ цѣлата година ще получава вестника ни даромъ.

Решението на задачата

помѣстена въ брой 8 на вестника ни е:

1 Йоана 3 глава, 18 стихъ.

Решили задачата:

Стайка В. Икономова, отъ гр. Разградъ, Георги Р. Рачевъ, ученикъ. Тая М. Кънчева, уч-ка VII кл. Бѣнка Кр. Златева, Еленка Димитриева отъ г. Шуменъ и свещ Димо Агаповъ, с. Сѣчовецъ, Разг.

Решила и първа съобщила въ редакцията Ст. В. Икономова отъ гр. Разградъ. Тя получава премията.

—o—

Хроника.

На 8 т. м. въ гр. Шуменъ при особена задушевна тържественостъ се откри паметника на П. Воловъ.

По този случай Негово Високо Превъшество дѣдо Симеонъ отслужи панихида за успокоение душата на загиналия за свободата на родината ни революционеръ. Хиляденъ народъ се бѣ стекалъ отъ разни краища на страната. Много гости имаше и отъ столицата, между които бѣха и министритѣ: Цанковъ и Милановъ.

Сърдечно благодаримъ на абонатитѣ, които се отзоваха на поканата ни въ миналия брой и си внесоха на време абонамента. Сжщото очакваме и отъ останалитѣ, които не сж си платили още абонамента.

Настоят-вото на сиропиталище „Милосердие“ сърдечно благодари на следнитѣ дарители: Семейство Костадинъ Величковъ подарили 100 лв. за здраве; Райка Дюлгерова—200 лв. за здраве; Янка Драгоева—50 лв. за здраве; Еленка Мар. Христова—50 л. поменъ за сина ѝ Захарий и на г-жа Х—единъ юрганъ съ чаршавъ и единъ голѣмъ котелъ за пране.

Отъ Настоятелството.

Книжнина.

Получи се въ редакцията ни кн. „Наука и безсмъртние на човѣшката душа“ отъ свещ. В. Иконовъ, —30 стр., цена 5 лв.

О. Иконовъ доста много се е потрудилъ, като събралъ и изложилъ въ една последователна форма мненията на ученитѣ по този въпросъ. Горещо я препоръчваме на читателитѣ ни, особено на младежъта, която въ днешно време заражена отъ материалистически идеи безъ свенъ подхвърля на поругание и отрича сжществуването на душата и нейното безсмъртие.

Книжката се доставя направо отъ втора ѝ—с. Кюлевча, Шуменско.

Наша поща.

Свещ. А. Хубанчевъ—Разградъ. Сърдечно благодаримъ за абонамента, който ни внесохте, събранъ чрезъ Васъ отъ 21 абонати на в-ка ни въ Разградъ.

Д. П.—София. Материала получихме. Ще го използваме. Крайно Ви благодаримъ.

Печатница П. Пеневъ—Шуменъ